

Aleš Mustar

Foto: Tomir Pinter

Družinski vrt

Družinski vrt

Il faut cultiver notre jardin,
bi rada rekla mati,
a se nikoli ni naučila francosko,
skozi rokavice iz umetnega materiala,
ki prav nič ne diši po naravi,
držalo lopate na nežni pesniški koži
riše simetrične žulje.
V deželi pod Alpami je zadnje čase
to edina oblika kultiviranja.
Ne zmenim se več za deževnike,
ki jih nonšalantno razmesari moja lopata,
čeprav še vedno ne verjamem, da prav nič ne boli.
Ne zmenim se za bolečine v hrbtnu,
zares me boli le to,
da se maloumni navijači na rokometni tekmi med sovražnimi vzklikli
poslužujejo pokola v Srebrenici.
Res ne vedo, da so tam za pokopališče uporabili
nogometno igrišče?
Obračaj, obračaj, obračaj
to rodno zemljo ....
Brez dela ni jela,
govorijo na sončni strani Alp.
Najprej krompir, potem ostale vrtnine
in na koncu radič, ki ga niti zmrzal ne pokonča.
Še posebej je treba paziti na zadnjem delu vrta,
tam bodo oktobra zacvetele krizanteme,

s katerimi se bomo jeseni lahko bahali na pokopališčih.

Obračaj, obračaj, obračaj

to trdo zemljo ...

Lopata ostro zareže v trdo zemljo,
njena konica se podaljša vse do pekla,
od koder mi pripoveduje pretresljive zgodbe.

Ljubi Dante, koliko je že bilo krogov?

In ti, France, veliki ljubitelj fig, vedi,
da danes ne velja več, kolikor jezikov znaš,
marveč kolikor žuljev ...

Namesto gnoja uporabim verze,
samo okolju prijazne, bio verze.

Najprej iz uvoza,
malo Whitmana, pa T. S. Eliota, Ezre Pouna,
za krompir pa kot vselej uporabim samo domače ...
Kosovela, Kocbeka, Menarta in Šalamuna ...
In potem je krompir pokukal na plano
in bi bil debel,
če ga ne bi pozrl avtentični koloradski hrošč.

Po Barju

V sinje modri majici,
ki močno vpija človeški pot,
po Ljubljanskem barju
poganjam ostarelo športno kolo.
Naproti mi prihajajo ljudje z otroki,
ljudje s psi,
samski ljudje,
osamljeni ljudje,
srečni
pa tudi nesrečni.

Prevzame me barjanska melanolija.
Od nje mi gredo dlake pokonci.
Toda kljub nebeško modri, pot vpijajoči majici
me napade roj tropskih komarjev,
ki bliskovito prekine moje občutenje.
Njihovi piki so precej neprijetnejši
od pikov avtohtonih.
Verjetno jih privlači tudi barva moje majice,
ne samo znoj.
Tam, od koder prihajajo, je svet dosti bolj pisan.
A je le njim uspelo priti do tu,
zaradi čisto drobcenih teles.
Človeška telesa nimajo te sreče.
Bo Sredozemsko morje spet kdaj tako sinje,
potem ko je pogoltnilo toliko begunskih trupel?
Ob tej misli se z mene kot hudournik
ulije pot.
Danes sem podpisal peticijo
za pomoč migrantom
ob prihodu v Evropo.
Je to samo kaplja v morje?

Melanhолija

Po dolgem času sem si spet privoščil sprehod po gozdu,
kjer sta zajamčena oba spokoja, notranji in zunanji.

Srce ni več obremenjeno le z mojo srčnostjo,
marveč so svoje dodala tudi leta.

Dvakrat tedensko po dvajset minut rekreacije
naj bi zadostovalo za razmeroma dolgo življenje.

Paziti moram tudi na prehrano,
zato ob koncu odprave
zavijem v lokalno trgovino.

Kot vedno nakup opravim v najkrajšem možnem času.

Ko zapuščam trgovino,
ob izhodu zagledam užaloščeno mater,
žrtev neoliberalizma,
ki z otrokom v naročju sedi na robu cvetličnih korit
in prosi za hrano.

Na bližnjem griču,
nedaleč od cerkve iz
obdobja neoklasicizma,
stoji v kalup odlita
in z rožami in svečami obdana druga užaloščena mati.
Pogleda obeh sta enako odsotna.

Ena melanholično zre v barjanske osamelce,
druga obupano v polne vrečke mimoidočih,
ki ob mimohodu stiskaško sklanjajo glave
in svoje darove raje nosijo k materi z griča,
kot da bi se grehe v resnici dalo odplačati.

Začnem brskati po žepih.

V levem iščem kovance,
desna roka pa začne brskati za smislom življenja.
V obeh primerih je izkupiček slab.

Nabiranje verzov

Z oglaševalskega plakata
vame zre Bob Dylan.
Če on, ki je že zdavnaj izgubil odgovor v vetru,
še vedno zmore prepevati,
tudi sam ne vržem puške v koruzo
in se odpravim po verze na Ljubljanski grad.
Prestar sem, da bi jih iskal pri začaranih princeskah.
Namesto škratov po grajskem griču
med poukom telovadbe
tekajo otroci.
Njihovo vreščanje mi gre rahlo na živce,
a sem vseeno srečen ob misli,
da je šolanje že zdavnaj za mano,
še posebej telovadba,
da na hrib lazim samo še samoiniciativno.
Iščem jih v grmih, na vejah dreves,
za Marijino kapelico pa ne grem,
saj mi je metafizika še vedno tuja,
pa vendar vse bližja.
Usedem se na rob spomenika kmečkim uporom
in pozorno gledam okrog sebe.
Končno sem premagal strah pred puntarskimi kosami.
Ob pogledu nanje me je v otroštvu spreletaval srh.
Pomislim na starko s koso,
ki je zadnji dve leti pošteno
rovarila po književnosti iz teh krajev.
Pokosila je Tomaža Šalamuna, pred njim Marušo in potem Davida,
celo literarno družino je zbrisala z zemlje.
In Igorja in Koviča.
Ampak samo z zemlje ...
Zmrazi me ob misli,
da v vsakem trenutku lahko pride tudi pome,
da na ta hrib lazim tudi zato,
da me ne bi ujela tista s koso,
ne samo zaradi verzov,
ki pa jih moram najti,
če se hočem zapisati v večnost.
Spustim se do tržnice.

Kupim pol kile pregrešno dragih "domačih" češenj
in z njimi napolnim verzov prazno košaro.
Pogumno, ob tveganju, da so polne pesticidov,
jih po poti zobljem kar neoprane.
Občutek je dober,
nasitijo me,
dovolj je bilo za danes.
Po verze pa se odpravim prihodnjič.

Na Golovcu – projektna

Čeprav že toliko let teptam to zemljo,
še vedno ne znam prav dobro opevati narave.
Zato si zastavim nov projekt.
Odpravim se po poteh zabrisane
trim steze,
danes imenovane Srčna pot,
ki naj bi krepila predvsem telo,
posledično pa tudi duha.
Sredi dneva me strma pot vodi do zvezdarne.
Že dolgo nisem več medvedek,
ki je hotel zvezde od blizu videti.
Razen medvedov, ki so prebegli iz Bosne,
drugih na Golovcu ni.
Z bližnjega športnega strelišča odmevajo streli.
Bosanski medvedi zagotovo podoživljajo vojne travme.
Nasproti mi prisopihata upokojenec s smučarskimi palicami v rokah,
ki je na las podoben mojemu očetu,
le da ni on,
ker je moj oče ptičje strašilo,
ki, kadar ne straši ptičev,
podira drevesa,
da bi se pozimi lahko grel.
Jaz ne nosim njegovih genov,
zato na tak način krepim svoje srce.
Moja hči pa je nasledila moj genski zapis
in si na moč želi ptičjo hišico,
ki je sam,
v odsotnosti očetovih genov,
ne znam izdelati.
Klopco z najlepšim razgledom je zasedla
ženska s psom,
zato jo uberem po drugi strani,
ki vodi mimo Matere božje.
Nočem moliti,
v resnici ne zmorem.
Ves izmučen sem,
dovolj je bilo Srčne poti za danes,
še bom živel,
le tega ne vem,
kako ...